

1. Tantárgyi címloldal

Vizuális kultúra tantárgy

1-4. évfolyamon

Helyi tantárgyi tanterv

A tantárgy nevelési és fejlesztési célrendszere megvalósításának iskolai keretei:

a vizuális kultúra tantárgy oktatása a Sarkadi Általános Iskola Kossuth utcai székhelyintézménye, (5720 Sarkad, Kossuth utca 17.) a Sarkadi Általános Iskola Gyulai úti telephelye (5270 Sarkad, Gyulai út 17.) és a Sarkadi Általános Iskola Kötegyáni Tagintézménye (5275 Kötegyán, Táncsics utca 9-11.) 1-4. évfolyamán valósul meg.

A tantárgy órakerete:

<i>Évfolyam</i>	<i>Heti órakeret</i>	<i>Évi órakeret</i>	<i>Kerettantervi alapóraszám</i>	<i>Helyi tervezésű órakeret</i>
1	2	72	68	4
2	2	72	68	4
3	2	72	68	4
4	1	36	34	2

Jogszabályi háttér:

A Kormány 5/2020. (I.31.) Korm rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról

A tantárgy helyi tantervét kidolgozta:

Pontáné Köteles Gyöngyi, Bereczkyné Baranyai Mónika, Nagyné Nagy Ildikó pedagógus

A tantárgy helyi tantervét véleményezte, a nevelőtestület számára elfogadásra javasolta:

Pappné Szabó Erzsébet igazgató

2. Tantárgyi bevezető

A vizuális nevelés legfontosabb célja, hogy segítse a tanulókat az őket körülvevő világ vizuálisan értelmezhető jelenségeinek megértésében, ezen belül a vizuális művészeti alkotások átélésében és értelmezésében, illetve ennek segítségével környezetünk tudatos alakításában. Ez a cél a tanórai kereteken belül az alkotva befogadás elvét követve valósulhat meg a leghatékonyabban, azaz a tantárgy jellemző tulajdonsága, hogy aktív tanulói tevékenységen alapul.

A tantárgy fontos célja, hogy a tanulók az iskolában megismerjék a magyarság által létrehozott legfontosabb képzőművészeti és építészeti műalkotásokat, nemzetünk hagyományos tárgykultúráját és díszítőművészetét. A tantárgy kulcsszerepet játszik a tanulók érzelmi fejlesztésében, mely az őket körülvevő világhoz való pozitív érzelmi viszonyulásuk kialakításának fontos eszköze. Ennek eredményeként elérendő cél, hogy a tanulók a magyar kultúrára büszkék legyenek, és kötődjenek szülőföldünk értékeihez.

További fontos cél, hogy a tanulók ismerjék meg az európai és egyetemes vizuális kultúra legjelentősebb képzőművészeti és építészeti alkotásait, alakuljon ki bennük érdeklődés a vizuális jellegű művészetek iránt. Váljanak nyitottá a régmúlt korok, illetve az őket körülvevő XXI. század művészeti jelenségek befogadására.

A vizuális kultúra tantárgy tartalmát három részterület, a képzőművészet, a vizuális kommunikáció és a tárgy- és környezetkultúra képezi. A vizuális nevelés szempontjából a képzőművészet részterület az ábrázoló és kifejező szándékú, esetleg művészi élményt nyújtó képalkotással, illetve befogadással foglalkozik, a tárgy- és környezetkultúra részterület az ember tervezett tárgyi és épített környezetét jelenti, a vizuális kommunikáció pedig képekben, gyakran kép és szöveg egységében megjelenő, eleve kommunikációs célú képalkotással foglalkozik. E részterületek tartalmi elemei különböző hangsúllyal, de minden iskolaszakaszban jelen vannak a tantervi követelményekben. A Nat alapelvei alapján a vizuális kultúra tantárgy gyakorlatközpontúsága a vizuális megismerés, a közvetlen tapasztalatszerzés, az elemző-szintetizáló gondolkodás egységében értelmezendő, és a tanulók ténylegesen megvalósuló alkotó munkáját szolgálja.

A vizuális fejlesztés legfontosabb célja adott iskolaszakaszokban az életkornak megfelelő szinteken játékos, kreatív szemlélet kialakítása és alkalmazása.

Fontos cél továbbá a minél szélesebb körű anyaghasználat, az alkotó tevékenységen keresztül a kéz finommotorikájának fejlesztése, a változatos médiumok és megközelítési módok alkalmazása, a vizuális médiumok közötti átjárhatóság és a művészi gondolkodás szabadságának a kialakítása. Mindez segíti a tanulók tájékozódását az őket érő nagy mennyiségű vizuális információ feldolgozásában, szelektálásában, s végül majd az önálló, mérlegelni képes szemlélet kialakításában. Jelen korunk jellemző képkészítési lehetőségeit is figyelembe véve további cél a vizuális kommunikáció digitális kultúrához is köthető mindennapi formáinak, illetve az épített környezet és a tárgyi világnak a vizsgálata, valamint a környezetalakítás tudatosságának fejlesztése.

A vizuális nevelés kiemelt feladatának tekinti a kreativitás fejlesztését, mely a vizuális problémamegoldás folyamatában fejleszhető és gyakorolható. A tanulók kreativitása az örömteli, kísérletező, az élményekben gazdag, alkotó tevékenység közben bontakozhat és teljesebbé válhat, mely mind az egyén, mind pedig a közösség alkotó energiáinak a motorja lehet.

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

Lényeges elem mindezekben a motiváció kialakítása az önmagát folytonosan építő, alkotói magatartás megteremtésére és a folyamatos önművelésre. Ezzel összefüggésben fontos a tanulók önértékelésének és önismeretének fejlesztése, a mérlegelő szemlélet kialakítása, amelynek az önálló és a társakkal együttműködő gyakorlati feladatmegoldásokban kell megjelennie és működnie a tanulók fejlesztése során. A vizuális nevelés a tanulók személyiségfejlesztésének rendkívül fontos eleme, hiszen az itt alkalmazott tevékenységekre jellemző alkotva tanulás érzelmeket gazdagító, empátiát, intuíciót és minőségérzékletet, valamint önmagukkal szembeni igényességet kialakító hatása működik.

A vizuális kultúra tantárgy a következő módon fejleszti a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott kulcskompetenciákat:

A tanulás kompetenciái: Ahogyan a kisgyermekkorban a megismerés alapvető eszköze a vizualitás, úgy a későbbi tanulási folyamatban is meghatározó szerepe van a vizuálisan nyerhető információk feldolgozásának. A vizuális megfigyelés, a belső képalkotás, a vizuális elemzés, összehasonlítás, esetleg a tapasztalatok, a következtetések vizuális megjelenítése – kiváltképp a digitális kor vizuális dominanciája miatt – az információszerzés, a tanulás feltétele. A vizuális információszerzés rutinja különösen fontos az önálló tanulás szempontjából. A vizuális gondolkodás ugyanakkor nemcsak az információszerzést, hanem az információk feldolgozását és a gondolkodási folyamatokat is ösztönözheti, segítséget nyújtva különböző tanulási stílusok és stratégiák megtalálásában. Miközben a vizuális kultúra tantárgy változatos tevékenységei és fejlesztési technikái más műveltségi területeket is támogathatnak, olyan tanulási motivációt jelentenek, melyek érdekesebbé, izgalmasabbá és sikeresebbé tehetik a tanulók számára a tanulást.

A kommunikációs kompetenciák: A vizuális kultúra tantárgy célja, hogy a tanulók megismerjék és használják a vizuális kommunikáció lehetőségeinek minél szélesebb skáláját. A digitális eszköz-használat – a kommunikációs csatornák átalakításával – folyamatosan hatást gyakorol a kommunikáció domináns formáira és minőségére. A vizuális kommunikációs formák értelmezése, értő és felelős használata – ami a vizuális kultúra tantárgy keretében fejleszthető leginkább – a mindennapi életben is elengedhetetlen. A vizuális kultúra a művészeti nevelés olyan átfogó megközelítésére törekszik, melynek keretében sokféle önkifejezési forma (vizuális megjelenítés, beszéd, mozgás) gyakorlására van mód, ami a kommunikációs lehetőségek körét is tágítja.

A digitális kompetenciák: A digitális kor, amelyben élünk, nagyrészt vizuális kommunikációs formákat használ, ezért a vizuális kultúra tantárgynak is alapvető feladata, hogy segítse a digitális médiumok használatát, mind a közlés, mind a befogadás képességeinek fejlesztésével. A kreatív feladatmegoldás érdekében a tanulók digitálisan hozzáférhető információkat gyűjtenek, és életkori sajátosságaiknak megfelelően lehetőséget kapnak arra, hogy az egy-egy tananyagrészt produktumként digitális formában készítsék el. Ezáltal megtanulják, hogy hogyan érdemes alkotó folyamatba építeni az elérhető és összegyűjthető információkat, és hogyan lehet felhasználni a technikai lehetőségeket. A digitális technika lehetőségeinek előre nem látható fejlődési iránya miatt legfontosabb éppen a változásokra reagálni tudó tanulói személyiség fejlesztése.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A megismerési folyamatok fontos eleme a vizuális megfigyelés. A vizualitás a belső képalkotásnak, majd az ismeretszerzésnek és a

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

magasabb szintű gondolkodási folyamatoknak is sajátos eszköze. A vizuális kultúra tanulása során mind a szabad alkotásban, mind az egyszerű tervezési feladatokban a problémamegoldó gondolkodást gyakorolhatja a tanuló. Minden problémamegoldás esetében nagy jelentősége van a szabad asszociáción alapuló, divergens gondolkodási szakaszoknak, amelyet a vizuális kultúra tantárgy tanulása a nyitottság, az egyéni ötletek és a sajátos kifejezési megoldások bemutatásával és elfogadásával jelentős mértékben képes fejleszteni.

A személyes és társas kompetenciák: A művészettel nevelés elvének megfelelően a vizuális kultúra tantárgy kiemelt feladata a személyiség fejlesztése, különös tekintettel a személyes és társas kompetenciákra. A tantárgy egyik jellemzője a gazdag önkifejezési formák támogatása, ami segíti az önismeretet és a reális önértékelés kialakítását, miközben a változatos tevékenységi formák nagyobb esélyt adnak a sikerélmény elérésére. Az érzelmek kifejezéséhez, felismeréséhez és szabályozásához kapcsolódó készségek gyakorlása ugyanakkor szerepet játszik a társas viselkedésben is. A vizuális kultúra tantárgy – és ezen belül a kreatív problémamegoldás fejlesztésének – lehetősége, hogy csoportos együttműködésben valósuljon meg, azaz a feladatmegoldások sokféle nézőpont és sokféle tudás megjelenítésével, mindenki közreműködésével és megelégedésével jöjjön létre. A csoportos együttműködésen alapuló alkotó vagy befogadó feladatmegoldásokban lehetőség van a különböző szerepek megtapasztalására, a közös döntések megvitatására és a konfliktushelyzetek megoldására, végül a legjobb megoldás érdekében a produktív tevékenység gyakorlására.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A vizuális kultúra tantárgy, a Művészetek műveltségi terület részeként, hagyományosan magába foglalja a műalkotások elemző vizsgálatát, így alapvető feladata a művészet kultúraközvetítésben elfoglalt helyének hangsúlyozása. A tantárgy fontos célja, hogy a tanulók az iskolában megismerjék a magyarság által létrehozott legfontosabb képzőművészeti és építészeti alkotásokat, nemzetünk hagyományos tárgykultúráját és díszítőművészetét, ezáltal büszkéek legyenek a magyar kultúrára, és kötődjenek szülőföldünk értékeihez. A befogadó tevékenység aktív alkotótevékenységgel támogatva a kreativitásfejlesztés egyedülálló lehetőségeként működik.

A köznevelésben a vizuális kultúra tantárgy a művészettel nevelés eszköze, s mint ilyen, általánosan alapozó, vizuális szemlélet kialakítását és fejlesztését tartja elsőrendű feladatának.

1–2. évfolyam:

Az iskolába lépő első osztályos gyerekek vizuális nevelésének legfontosabb feladata az, hogy az alkotás örömet, motiváltságot megőrizze, fenntartsa. Ehhez életkori sajátosságait, érdeklődésüket, személyes tapasztalataikat figyelembe vevő feladatrendszerre van szükség, mely sok játékos elemet tartalmaz és épít a gyerekek sajátos humorérzékére is. Az első két évfolyam vizuális nevelés gyakorlata ugyanakkor képességfejlesztő célú feladatrendszerben jelenik meg. Alkotói és befogadói képességeik fejlesztése közben meg kell tanítani a gyerekeket a hagyományos ceruzarajz, tollrajz, víz- és temperafestés, agyaggal végzett mintázás és más, változatos anyagok és eszközök szakszerű használatára. Az eszközhasználati készségfejlesztés folyamatában törekedni kell arra, hogy a második osztály végére legalább

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

jártasság szintre eljussanak a tanulók. Továbbá arra, hogy az életkoruknak megfelelő kommunikációs és médiakörnyezet sajátosságait megismerjék és használják.

Az első két iskolai évfolyam fontos feladata a kisiskolások vizuális műveltségének megalapozása, mely nem önálló befogadást célzó órák megtartását jelenti, hanem játékos, motiváló, nagyrészt kifejező célú képalkotásuk szemléleti segítésére használt jól válogatott képanyag formájában rejlik.

Fontos, hogy a gyerekek elé kerülő képanyag, az alkotó munka motivációjára használt mesék, zenék, táncmozgások mind-mind hozzájáruljanak magyar kultúránk és magyar műveltségük kialakulásához, mely fontos alapja a más kultúrák elfogadásának.

A magyar népi ünnepek kellékei, nemzeti jelképeink ismerete és a magyar népi tárgykultúrából építkező tárgy- és környezetkultúra témakörök közösen járulnak hozzá, hogy a gyerekek természetesnek éljék meg nemzeti sajátosságaink ismeretét.

A tantárgy órakeretének évfolyamok és témakörök közötti felosztása

1. évfolyam			
Témakör neve	Kerettantervi alapóraszám	Helyi többlet-óraszám	Témakör teljes időkerete
Vizuális kifejezőeszközök – Érzékelés, jellemzők, tapasztalat			horizontálisan beépül a többi témakörbe
Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények	28		28
Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben	6	2	6+2
Médiahasználat – Valós és virtuális információk	6		6
Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet	6		6
Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált	10		10
Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk	12	2	12+2
Összes óraszám:	68	2	72

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

2. évfolyam			
Témakör neve	Kerettantervi alapóraszám	Helyi többlet-óraszám	Témakör teljes időkerete
Vizuális kifejezőeszközök – Érzékelés, jellemzők, tapasztalat			horizontálisan beépül a többi témakörbe
Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények	28		28
Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben	6	2	6+2
Médiahasználat – Valós és virtuális információk	6		6
Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet	6		6
Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált	10		10
Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk	12	2	12+2
Összes óraszám:	68	2	72

3–4. évfolyam

Ebben az iskolaszakaszban is kiemelt fontosságú az örömteli, motivált alkotói energiák fenntartása, melyet a változatos, élményalapú feladatok rendszerében, a gyerekek személyes érdeklődését figyelemmel kísérő és azt elfogadó, differenciált feladatkiadással, személyre szabott, formáló- segítő értékeléssel és figyelemmel érhetünk el. A gyerekek rajzolás, ábrázolási képességeinek fejlődése saját rajzi sémáik változásában követhető nyomon. A fejlesztés érdekében a sématorést elősegítő, változatos, jól szemléltetett feladatokat kell a tanulócsoporthoz alapos ismeretének birtokában terveznünk. Az emberábrázolás, arcábrázolás a gyerekek között kialakult baráti körökben, egymás rajzi szokásainak eltanulásával is változik. A tér megjelenítésére alkalmazott ábrázolási sémák változására ugyanígy hatással van a gyerek környezetében élő idősebb testvér, a rajzolni tudó szülő is.–A vizuális műveltség megalapozásának jelentős állomása ez az időszak, amikor az érzékszerveik segítségével a környezet jelenségeinek a lehető legpontosabb megfigyelése zajlik. Ekkor fejleszhető leginkább a hétköznapi és a művészi vizuális közlések közötti azonosságok és különbségek felismerése és rendszerezése az életkornak megfelelő szinten.

Az adott korosztály mindennapi digitális eszközfelhasználó. Ezért fontos a digitális képzés lehetőségeivel, a gyerek környezetében egyre hangsúlyosabbá váló

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

médiajelenségekkel iskolai keretek között zajló foglalkozás is. A valós anyagokhoz és eszközökhöz kötött alkotás motiválása, segítése, kiemelt tanítói feladat. A 3-4. évfolyam tanulói egyre inkább képesek tanulótársaik alkotásait értékelni. Fontos, hogy ez a képesség saját munkájuk értékelésében is megmutatkozzon, értéknek tekintsék a befejezett, kész alkotás létrehozását.

3. évfolyam			
Témakör neve	Kerettantervi alapóraszám	Helyi többlet-óraszám	Témakör teljes időkerete
Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények	16	2	18
Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben	12		12
Médiahasználat – Valós és virtuális információk	8	1	9
Álló- és mozgókép – Kép., hang, történet	8	1	9
Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak	12		12
Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk	12		12
Összes óraszám	68	4	72

4. évfolyam			
Témakör neve	Kerettantervi alapóraszám	Helyi többlet-óraszám	Témakör teljes időkerete
Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények	8		8
Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben	6		6
Médiahasználat – Valós és virtuális információk	4	1	5
Álló- és mozgókép – Kép., hang, történet	4	1	5
Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak	6		6
Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk	6		6
Összes óraszám	3	2	36

3. Tantárgyi tartalom: témakörök elemzése évfolyamonként

1. évfolyam

Témakör neve	Vizuális kifejezőeszközök – Érzékelés, jellemzők, tapasztalat	Órakeret horizontálisan beépül a többi témakörbe
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	Az első két évfolyam fejlesztési folyamatát végigkísérő, rendre ismétlődő fejlesztési feladatokhoz óraszám nem rendelhető, mert azokat a tanulói tevékenységformákat és típusokat tartalmazza, melyek, egyrészt az óvoda-iskola átmenetét szolgálják a kezdő szakaszban, és az esetleg fennálló hátrányok leküzdésére szolgálnak, másrészt a fejlesztés érdekében rendre meg kell, hogy jelenjenek a legtöbb ajánlott feladattípusban, noha legtöbb esetben nem képeznek önálló produktumot.	

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
<ul style="list-style-type: none"> – Különböző érzékszervi tapasztalatok (pl. szaglás, hallás, tapintás, látás) élményszerű feldolgozása alapján, egyszerű következtetések szóbeli megfogalmazása és az élmények, kialakult érzések vizuális megjelenítése különböző eszközökkel síkban és térben (pl. rajz, festés, mintázás, építés/konstruálás, tárgyalakítás). – A tanulás során felmerülő helyzetekben valós környezeti jellemzők (pl. téli táj, növény 	

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

<p>részei, osztályterem színei), képek és ábrák (pl. tankönyvi ábra, saját vagy társak rajza) célirányos megfigyelése, és a tapasztalatok szöveges megfogalmazása a látott információk pontos leírása és feldolgozása érdekében.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Közvetlen megfigyelések útján szerzett konkrét vizuális tapasztalatok (pl. nagyság, felület, méret, irány, mennyiség, anyagszerűség, elhelyezkedés) alapján vizuális jellemzők kiválasztása, csoportosítása, megnevezése (pl. legsötétebb szín, legnagyobb forma, a kép jobb oldalán elhelyezkedő figura), és az érzékszervi tapasztalatok következetes felhasználása az alkotómunka során. – Megadott szempontok alapján természeti és mesterséges tárgyak gyűjtése, megfigyelése, és a megfigyelések alapján a tárgyak pontos leírása és változatos vizuális megjelenítése játékos feladatokban. <p>Fogalmak sík, tér, méret, irány, szín, felület, képelem</p>	
---	--

Témakör neve	Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények	Órakeret 28 óra
A témakör tanulása	<ul style="list-style-type: none"> • élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, 	

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

<p>hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p>	<p>fest, nyomtat, formáz.</p> <ul style="list-style-type: none">• rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest.• egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzélést szövegesen is bemutatja, magyarázza;• elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza;• saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza;• saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti;• különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál• élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít;• a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja egyénileg és csoportmunkában;• saját és mások érzelmeit, hangulatait segítséggel megfogalmazza és egyszerű dramatikus eszközökkel eljátssza, vizuális eszközökkel megjeleníti;• korábban átélt eseményeket, tapasztalatokat, élményeket különböző vizuális eszközökkel, élményszerűen megjelenít: rajzol, fest, formáz, és magyarázza azt;• azonosítja a nonverbális kommunikáció eszközeit: mimika, gesztus, ezzel kapcsolatos tapasztalatait közlési és kifejezési helyzetekben használja;• valós vagy digitális játékélményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, eljátsszik, elmesél;
---	---

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

	adott állókép jelenéseket egyéni elképzeléseket szerint átértelmez
--	--

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
<ul style="list-style-type: none"> – Elképzelt vagy hallott történetek, rövid szövegek, irodalmi (pl. mese, vers) vagy zenei élmények (gyermekdal, gyermekjáték, mondóka) különböző részleteinek vizuális bemutatása a saját ötletek megjelenítése érdekében, különböző eszközökkel síkban és térben (pl. színes rajz, festmény, nyomat, kollázs, plasztika, makett, tabló), és a kitalált vizuális ötletek szöveges magyarázatával (Illusztráció síkban, vagy térben) Szemléltetésre ajánlott képanyag: Réber László, Reich Károly, Henzelmann Emma, Sajdik Ferenc illusztrációi. – Saját kitalált történet elmesélése, és a történet néhány fontosabb jelenetének többalakos vizuális megjelenítése tetszőleges eszközökkel. – Korábban átélt események, különböző személyes élmények felidézése és tetszőleges megjelenítése különböző eszközökkel síkban és térben (térábrázolási képesség, emberábrázolás, kifejezőképesség fejlesztése) Szemléltetésre ajánlott képanyag: Turner tájképei, Brueghel: Gyerekjátékok, Parasztlakodalom, Vankóné Dudás Juli: Jeles napok, népelet. – térábrázolási képesség fejlesztése Szemléltetésre ajánlott képanyag: Szentkorona zománcképei, Szent László legendák, XI-XII. századi 	<p>A szabályok szükségességének belátása, a szabálykövető magatartás fejlesztése A térszemlélet és az elvont gondolkodás fejlesztése A tapasztalati úton történő információ-gyűjtés képességének fejlesztése Ok-okozati összefüggések felismerése Az anyagok megmunkálásához, alakításához, technológiák, szerszámok megismerése, célszerű, balesetmentes használatuk elsajátítása Saját alakrajz adott környezetbe és adott korcsoportba helyezése (arány, méret, viszonyítás, szemmérték). Mit tudnak a ceruzák (vonalkarakter, vonalvastagság, színhangulat)? Színkeverés: az őszi levelek, az őszi erdő.</p> <p>Mintaritmus folytatása. Új minták kitalálása. Természeti és mesterséges formák ábrázolása.</p> <p>Például: mese-, és versillusztrációk készítése, festése; Képzeltbeli szereplők megjelenítése: Ősz-anyó, Tavasztündér,</p> <p>Képzeltország kertje, Mesebeli fa vagy játékvár dekoratív mintával.</p> <p>Textil- és szőnyegtervek szín- és formaritmussal</p>

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
 2020

<p>freskók, Csontváry Kosztka Tivadar tájképei.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Olvasmány- vagy zenei élményhez a jelentést vagy hangulatot erősítő vizuális illusztráció készítése választott technikával, és az elkészült alkotás szöveges magyarázatával. – Magyar népmesékhez, népi mondókákhoz, népdalokhoz vizuális illusztráció készítése hagyományos, ember- vagy állatábrázolást is megjelenítő népművészeti alkotások (karclozott, faragott pásztorművészeti tárgyak) stíluselemeinek felhasználásával. – Tanult irodalmi, zenei élmények, és médiaélmények (pl. mese, vers, gyermekdal, zenemű, animációs film) fontos helyszíneinek és szereplőinek megjelenítése síkban (pl. rajz, festés, vegyes technika) és térben egyszerű eszközök felhasználásával (pl. drapéria, kartondoboz, paraván, osztályterem átrendezése) csoportmunkában is. – Irodalmi, zenei és médiaélmények (pl. mese, vers, gyermekdal, zenemű, animációs film) fontos helyszíneinek és szereplőinek megjelenítése egyszerű eszközök felhasználásával (tárgyakkal való bábozás, tárgyak megszemélyesítése) – Szemléltetésre ajánlott: Foky Ottó: Ellopták a vitaminomat, 1966, Babfilm, 1975. <p>Fogalmak történet, szereplő, helyszín, vizuális jellemzők/karakter, illusztráció, vizuális technikák, népművészeti technikák, faragás</p>	<p>Marslakók, űrlények, szörnyek rajzolása, festése; Életre kelt számok vagy betűk tánca</p> <p>Érzelmek megjelenítése megszemélyesített tárgyak (íróeszközök), növények, állatok ábrázolásakor,</p> <p>.A cirkusz szereplői, Karácsony ünnepe, Húsvét</p> <p>Bábszínház készítése</p>	
<p>Témakör neve</p>	<p>Vizuális információ – Vizuális jelek a</p>	<p>Órakeret</p>

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

	környezetünkben	6 + 2 óra
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	<ul style="list-style-type: none"> • a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja egyénileg és csoportmunkában; • a vizuális nyelv elemeinek értelmezésével és használatával kísérletezik; • az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítségével értelmez; • egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer; • adott cél érdekében egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készít egyénileg vagy csoportmunkában; <p>pontosan ismeri államcímernk és nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit,</p>	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek	
<p>A tanulás során felmerülő helyzetekben tanítási egységekhez, és egyéb tantárgyi tartalmakhoz a tanulást vagy megértést segítő egyszerű ábra (pl. számegyenes, betűsablon, szókértya) és eszköz (pl. tábló, makett, társasjáték) készítése, személyes célok érvényesítésével.</p> <p>– Kisgyerekeknek szóló könyvborítók, füzetek, hirdetések üzenetének elemzése tanári segítséggel, és a tapasztalatok felhasználása egyszerű tervezési feladatokban (pl. plakát, névtábla, házszám-tábla készítése, füzetborító, csomagolópapír, meghívó tervezése).</p> <p>– Közvetlen környezetében található jelek, jelzések (pl. útjelzés, közlekedési jelzés, gyűjtése, értelmezése tanítói segítséggel és a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. rajzolt közlekedési terepasztal és annak kiegészítése térbeli közlekedési táblákkal).</p> <p>Magyar nemzeti szimbólumok</p>	<p>Taneszköz készítése: szókérták, dominók, számegyenes</p> <p>füzetborító tervezése</p> <p>jelzótábla tervezése</p> <p>huszár báb, Kossuth zászló ragasztása</p>	

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

<p>gyűjtése (pl. államcímer, nemzeti zászló, Szent Korona, Kossuth-címer, Magyar népi díszítőművészet jelkészletének gyűjtése, kísérletezés a szimbólumok értelmezésével (tulipán, nap, madármotívum, kígyó stb.), tanítói segítséggel, egyénileg, vagy csoportban.</p> <p>Fogalmak jel, jelzés, vizuális üzenet, hirdetés, leegyszerűsítés, változat, díszítőmotívum, szimbólum</p>	<p>magyar népi kerámia díszítőmotívumai és díszítésének elemzése.</p>	
<p>Témakör neve</p>	<p>Médiahasználat – Valós és virtuális információk</p>	<p>Órakeret</p> <p style="text-align: center;">6 óra</p>
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • saját munkákat, képeket, műalkotásokat, mozgóképi részleteket szereplők karaktere, színhatás, kompozíció, kifejezőerő szempontjából szövegesen elemez, összehasonlít; • az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez; • valós vagy digitális játékelményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz,0 eljátszik, elmesél. 	
<p>Fejlesztési feladatok és ismeretek</p>	<p>Tevékenységek</p>	
<p>Régi magyar reklámok (pl. “Hurka Gyurka”, “Ezt nem lehet megunni”, “Bontott csirke”, “Forgó morgó” stb.) megnézéséhez kapcsolódó tapasztalatok, érzések (pl. tetszés, kíváncsiság, félelem) megbeszélése és megjelenítése változatos eszközökkel (pl. rajzolás, festés, bábkészítés, szerepjáték). A megbeszélés eredményeként a valóság és a képzelet megkülönböztetése</p> <p>Kisgyerekeknek szóló célzottan kommunikációs szándékú mozgóképi megjelenések (pl. tv reklám,</p>	<p>A bontott csirke, a Hurka Gyurka</p> <p>Médiaélmények feldolgozása (tetszés, kíváncsiság, jó és rossz élmények). A felolvasott mese és animációs adaptációjának összehasonlítása. A mese pozitív és negatív szereplőinek csoportosítása. A mese erkölcsi tanulságainak felismerése. A történet eljátszása: a karakterek megszólaltatása, érzelmek kifejezése szavakkal, mimikával</p>	

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

<p>gyermekműsor) üzenetének elemzése tanári segítséggel, a kommunikációs célt szolgáló legfontosabb eszközök és az elért hatás megfigyelésével (pl. szín, képkivágás, hanghatás, szöveg), és a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. félelmetes-megnyugtató hangok gyűjtése, adott mozgóképi részlet hangulatának érzékeltetése színes kompozícióban).</p> <p>Különböző médiumok (pl. könyv, televízió, film, internet, videojáték) egyszerű példáinak elemzése tanári segítséggel, a valóságos és az elképzelt helyzetek azonosítása céljából.</p> <p>Fogalmak információ, mozgókép, könyv, televízió, film, internet</p>	<p>és gesztusokkal. A pozitív és negatív érzelmek tudatos kifejezése (pl. öröm, szomorúság, düh, félelem). A felolvasott szöveghez és a levetített adaptációhoz kapcsolódó élmények megjelenítése (pl. a főszereplő rajza, képsorozat csoportmunkában.)</p> <p>Különböző médiumok beazonosítása, tudatosítása (pl. újság, könyv, televízió, számítógép). A televízió és a család. A Tv-nézési szokások. A televíziós műsortípusok összegyűjtése, televízióbemondó játék</p>	
<p>Témakör neve</p>	<p>Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet</p>	<p>Órakeret</p> <p style="text-align: center;">6 óra</p>
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • az adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítséggel elemez, a vizuális kifejezőeszközök használatának tudatosítása érdekében. • az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez; • időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít; • saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti; <p>adott álló- vagy mozgóképi megjelenéseket egyéni elképzelés szerint átértelmez</p>	
<p>Fejlesztési feladatok és ismeretek</p>	<p>Tevékenységek</p>	
<p>Egyszerű mozgóképi részletek (pl. animációs film, reklámfilm) cselekményének elemzése, és a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. időbeli történés képkockáinak rendezése, hang nélkül</p>	<p>Gusztáv rajzfilmek</p>	

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

<p>bemutatott mozgóképi részletek “szinkronizálása“)</p> <p>Egyszerű mozgóképi részletekben (pl. mesefilm, animációs film : Magyar népmesék hangok és a képek által közvetített érzelmek (pl. öröm, düh, félelem) azonosítása a hatások közös megbeszélésével.</p> <p>Mozgásillúziót keltő régi papírajátékok megismerése a tapasztalatok felhasználása önálló alkotó munkában (pl. “pörgetős mozi”).</p> <p>Fogalmak animációs film, képkocka, képregény, hanghatás, képsorozat</p>	<p>Magyar népmesék</p> <p>A tulipánná változott királyfi meséjéhez készíthető hajtogatós papírajátékok készítése</p>	
<p>Témakör neve</p>	<p>Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak</p>	<p>Órakeret</p> <p>10 óra</p>
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza; • alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, kötöz, fűz, mintáz; • gyűjtött természeti vagy mesterséges formák egyszerűsítésével, vagy a magyar díszítőművészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervez; • adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában; • különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál. 	
<p>Fejlesztési feladatok és ismeretek</p>	<p>Tevékenységek</p>	
<p>Egyszerű természeti- és mesterséges formák elemző-értelmező rajzolása.</p> <p>A készült rajzok leegyszerűsítésével sor- és terüldísz alkotása (megfigyelés utáni</p>	<p>pl.: saját iskolatáska látvány utáni rajza, vagy egy különleges, egyedi iskolatáska tervezése, sapka látvány utáni rajza, vagy mintaterve, Tavaszi virágok festése látvány, kép vagy emlékezet alapján. Levelek rajzolása, festése Sordíszek sablonnal bogarakból, falevelekből, anyák napjára,</p>	

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

<p>értelmező rajz készítése, részletkiemelés, nagyítás, átíró, redukáló motívumtervezés, sablonalakítás kivágással ismétlés sordísz alkotással, terüldísz alakzatba rendezéssel technika: átrajzolás, színezés, nyomat</p> <p>Egyszerű tárgy készítése hagyományos kézműves technikák alkalmazásával (pl. fonás, szövés, gyöngyfüzés, gyurmázás.</p> <p>Képi inspiráció alapján (pl. természeti jelenségek, állatok, népművészeti motívumok) egyszerű mintaelem tervezése</p> <p>Elképzelt, mesebeli tárgyak (pl. mindenkit megtáncoltató hangszer, láthatatlanná tevő ékszer, hároméltű jármű) tervezése és létrehozása választott egyszerű anyagokból (pl. papírpép, karton, hurkapálca, textil, gumi).</p> <p>Dramatikus játék céljára ujjbáb, síkbáb, kellék tervezése és elkészítése természetes vagy mesterséges/újrahasznosítható anyagokból (pl. textil, fonal, papír vagy műanyag hulladék, természetben talált anyagok) csoportmunkában is.</p> <p>Gyerekcsoport által ismert mese alapján vár, kastély konstruálása (pl. egyszerű konstruálás kartonra, csomagolópapírra festéssel, rajzolt szereplőkkel való kiegészítéssel) Szemléltetésre ajánlott képanyag: Márkus Géza: Cifra palota, Kecskemét, magyar várak képei.</p> <p>Fogalmak funkció, hagyomány, kézműves technika, díszítés, minta, öltözék</p>	<p>karácsonyra, húsvétra, konyhai asztalterítő szélére stb. Csomagolópapírra Karácsonyi sorminta vagy terüldísz készítése választott képzőművészeti technikával, pl. krumplinyomat, papírnyomat, befestékezett süteményszaggató forma nyomtatása, festék és filctoll, festék és színes papír kollázs stb</p> <p>Tekeredik a kígyó dombormű, kedvenc állat szobor készítése képlékenyanyaggal. Gyöngyfüzés</p> <p>nap sütés, szivárvány</p> <p>varázserővel rendelkező tündérkalapok tervezése</p> <p>Különböző bábtípusok: síkbáb, ujjbáb vagy fakanálbáb tervezése, készítése, farsangi maszk kivitelezése</p> <p>Síkbeli játékvár építése színes papírból dekoratív mintával, kiegészítése szereplőkkel.</p>	
<p>Témakör neve</p>	<p>Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk</p>	<p>Órakeret 12 + 2 óra</p>
<p style="text-align: center;">• egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez,</p>		

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p>	<p>alakít, készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzelést szövegesen is bemutatja, magyarázza;</p> <ul style="list-style-type: none"> • saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza; • képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja; • adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában; • saját kommunikációs célból egyszerű térbeli tájékozódást segítő ábrát készít; • különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál.
<p>Fejlesztési feladatok és ismeretek</p>	<p>Tevékenységek</p>
<p>A közvetlen környezet elemeinek és épülettípusainak (utca, tér, műemlék, nevezetes épület) összegyűjtése és életszerű megfigyelése, adott helyszínen vagy emlékezetből, megfigyelési szempontok szerinti megörökítése különböző technikákkal (pl. rajzolás, festés, mintázás).</p> <p>A közvetlen környezet különböző méretű tereinek (pl. utca, játszótér, buszmegálló, saját szoba, éléskamra, fiók) megfigyelése és leírása különböző szempontok szerint (pl. zajok, szagok, színek, funkciók, rendezettség) és a tapasztalatok felhasználásával a tér áttervezése a tér jellemzőinek, stílusának vagy hangulatának megváltoztatása érdekében, csoportmunkában is. A tervezés érdekében egyszerű rajzok készítése és szöveges magyarázata</p> <p>A közvetlen környezet épített/tervezett elemeinek és épülettípusainak összegyűjtése (pl. park, iskola, vegyesbolt, templom és vizuális megjelenítése különböző eszközökkel síkban rajz, festés).</p> <p>Helyi múzeum, kiállítás, helytörténeti gyűjtemény látogatása, azzal kapcsolatos ismeretszerzés alapján élményszerű vizuális megjelenítés.</p>	<p>Házak régen és ma. Falusi és városi utcakép "A mi házunk és utcánk" című jelenet ábrázolása.</p> <p>Mesebeli házak, meseváros tervezése Feladat: a lakóház valós formáinak átalakítása, behelyettesítése más formákkal</p> <p>Park vagy falusi főtér montázs festett háttérrel, egyénileg rajzolt és kivágott épített elemekkel páros vagy csoportmunkában</p> <p>helytörténeti múzeum látogatása,</p>

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

Fogalmak építészet, műemlék, műemlékvédelem	megjelenítése vizuálisan
---	--------------------------

A magasabb évfolyamba lépés feltételei 1. évfolyam végén:

Képzelőerő, belső képalkotás fejlődése.

Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése. Az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével.

A felszerelés önálló rendben tartása.

A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása.

Alkotótevékenység és látványok, műalkotások szemlélése során néhány forma, szín, vonal, térbeli hely és irány, felismerése, használatára.

A médiaszövegek néhány elemi kódjának a (kép, hang, cselekmény) azonosítása, illetve ezzel kapcsolatos egyszerű összefüggések felismerése (pl. médiaszövegek emberek által mesterségesen előállított tartalmak, kreatív kifejező eszközöket használnak, amelyek befolyásolják azok hatását).

Az életkorhoz igazodó internetes tevékenységek gyakorlása és az abban rejlő veszélyek felismerése.

Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
 2020

2. évfolyam

Témakör neve	Vizuális kifejezőeszközök – Érzékelés, jellemzők, tapasztalat	Órakeret horizontálisan beépül a többi témakörbe
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	Az első két évfolyam fejlesztési folyamatát végigkísérő, rendre ismétlődő fejlesztési feladatokhoz óraszám nem rendelhető, mert azokat a tanulói tevékenységformákat és típusokat tartalmazza, melyek, egyrészt az óvoda-iskola átmenetét szolgálják a kezdő szakaszban, és az esetleg fennálló hátrányok leküzdésére szolgálnak, másrészt a fejlesztés érdekében rendre meg kell, hogy jelenjenek a legtöbb ajánlott feladattípusban, noha legtöbb esetben nem képeznek önálló produktumot.	
Fejlesztési feladatok és ismeretek		Tevékenységek
<p>Különböző érzékszervi tapasztalatok (pl. szaglás, hallás, tapintás, látás) élményszerű feldolgozása alapján, egyszerű következtetések szóbeli megfogalmazása és az élmények, kialakult érzések vizuális megjelenítése különböző eszközökkel síkban és térben (pl. rajz, festés, mintázás, építés/konstruálás, tárgyalakotás).</p> <p>A tanulás során felmerülő helyzetekben valós környezeti jellemzők (pl. téli táj, növény részei, osztályterem színei), képek és ábrák (pl. tankönyvi ábra, saját vagy társak rajza) célirányos megfigyelése, és a tapasztalatok szöveges megfogalmazása a látott információk pontos leírása és feldolgozása érdekében.</p> <p>Közvetlen megfigyelések útján szerzett konkrét vizuális tapasztalatok (pl. nagyság, felület, méret, irány, mennyiség, anyagszerűség, elhelyezkedés) alapján vizuális jellemzők kiválasztása, csoportosítása, megnevezése (pl. legsötétebb szín, legnagyobb forma, a kép jobb oldalán elhelyezkedő figura), és az érzékszervi tapasztalatok következetes felhasználása az alkotómunka során.</p> <p>Megadott szempontok alapján természeti és mesterséges tárgyak gyűjtése, megfigyelése, és a megfigyelések alapján a tárgyak pontos leírása és változatos vizuális megjelenítése játékos feladatokban.</p>		
Fogalmak		

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
 2020

sík, tér, méret, irány, szín, felület, képelem		
Témakör neve	Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények	órakeret: 28
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	<ul style="list-style-type: none"> • élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest, , formáz, épít; • rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest, formáz, épít és a képet, tárgyat szövegesen értelmezi; • elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: egyszerű csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza; • saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza; • saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti; • különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál • a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja egyénileg és csoportmunkában; • saját és mások érzelmeit, hangulatait segítséggel megfogalmazza és egyszerű dramatikus eszközökkel eljátssza, vizuális eszközökkel megjeleníti; • korábban átélt eseményeket, tapasztalatokat, élményeket különböző vizuális eszközökkel, élmény szerűen megjelenít: rajzol, fest, formáz, épít és magyarázza azt; • azonosítja a nonverbális kommunikáció eszközeit: mimika, gesztus, ezzel kapcsolatos tapasztalatait közlési és kifejezési helyzetekben használja; • valós vagy digitális játékelményeit vizuálisan és dramatikusan 	

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

	<p>feldolgozza: rajzol, fest, formáz, eljátszik, elmesél;</p> <ul style="list-style-type: none"> • adott állókép megjelenéseket egyéni elképzelés szerint átértelmez.
--	--

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
<p>Hallott rövid mese irodalmi mű, népijáték, dalocska, mondóka részleteinek vizuális bemutatása egyéni elképzelés lapján síkban.</p> <p>Saját kitalált történet elmesélése, és a történet néhány fontosabb jelenetének többalakos vizuális megjelenítése tetszőleges eszközökkel.</p> <p>Korábban átélt események, különböző személyes élmények felidézése és tetszőleges megjelenítése különböző eszközökkel síkban és térben (térábrázolási képesség, emberábrázolás, kifejezőképesség fejlesztése)</p> <p>Szemléltetésre ajánlott képanyag: Turner tájképei, Brueghel: Gyerekjátékok, Parasztlakodalom, Vankóné Dudás Juli: Jeles napok, népelet.</p> <p>Képek, vizuális műalkotások átértelmezése (emberábrázolás, differenciált arcábrázolás, térábrázolási képesség fejlesztése)</p> <p>Szemléltetésre ajánlott képanyag: Szentkorona zománcképei, Szent László legendák, XI-XII. századi freskók, Csontváry Kosztka Tivadar tájképei.</p> <p>Személyes érzelmek, hangulatok kifejezése képalkotásban (kifejező képalkotás, kifejező jellegű plasztikus alkotás)</p> <p>MunkácsyMihály: Ásító inas, Mednyánszky László: Verekedés után, E. Delacroix: Vihartól megrémült ló.</p> <p>Adott érzelmi állapot (pl. boldogság, rémület, tanácstalanság) kifejezése arcjátékkal és gesztusokkal, az érzelmek</p>	<p>Illusztráció készítése: pl. :Cicaiskola</p> <p>Kitalált lények, mesealakok (manók) vizuális ábrázolása. Falevelváros lakói. Frottáztsolt mesebeli figurák készítése.</p> <p>Elképzeltek formák, képzeltek látványok, különlegeslények megjelenítése. Képelemzés. A képzelet formái a szürrealista stílusú festményeken.</p> <p>Mesék, versek, kitalált történetek elképzeltek szereplőinek ábrázolása. Illusztráció készítése. Az illusztráció fogalma. Illusztrációs stílusok. A szépirodalmi illusztrációk jellemzői. A kép és szöveg szoros egysége. A vers- és meseillusztráció.</p> <p>Versillusztráció készítése. Csodák és furcsaságok, valóság és mese összehasonlítása.</p>

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

<p>kifejezési lehetőségeinek tudatosítása érdekében. A tapasztalatok felhasználása egyszerű vizuális megjelenítés során (emberábrázolás, differenciált arc ábrázolás, kézábrázolás) Szemléltetésre ajánlott képanyag: Anna Margit: Rémület, Rembrandt és Saskia, Paul Klee: Önarckép, Leonardo da Vinci: Mona Lisa, Modigliani portréképei. Olvasmány- vagy zenei élményhez a jelentést vagy hangulatot erősítő vizuális illusztráció készítése választott technikával, és az elkészült alkotás szöveges magyarázatával. Magyar népmesékhez, népi mondókákhoz, népdalokhoz vizuális illusztráció készítése hagyományos, ember- vagy állatábrázolást is megjelenítő népművészeti alkotások stíluselemeinek felhasználásával.</p> <p>Tanult irodalmi, zenei élmények, és médiaélmények (pl. mese, vers, gyermekdal, zenemű, animációs film) fontos helyszíneinek és szereplőinek megjelenítése síkban (pl. rajz, festés, egyes technika) és térben egyszerű eszközök felhasználásával (pl. kartondoboz, paraván, osztályterem átrendezése) csoportmunkában is.</p> <p>Irodalmi, zenei és médiaélmények (pl. mese, vers, gyermekdal, zenemű, animációs film) fontos helyszíneinek és szereplőinek megjelenítése egyszerű eszközök felhasználásával (tárgyakkal való bábozás, tárgyak megszemélyesítése) Szemléltetésre ajánlott: Foky Ottó: Ellopták a vitaminomat, 1966, Bábfilm,</p> <p>Fogalmak történet, szereplő, helyszín, vizuális jellemzők/karakter, illusztráció, vizuális technikák, népművészeti technikák,</p>	<p>Ősz anyó, Gesztenyeország lakói, kalap-divatbemutató Tündérorszámban. Festett levélnyomatok kiegészítése konkrét formákkal, pl. őszi termések, állatok az avarban s</p> <p>Jó és rossz álm utáni érzések megjelenítése</p> <p>Színkeverés. Festés a kék árnyalataival.</p> <p>szőnyegtervek, paraván terv szín- és formaritmussal</p>	
<p>Témakör neve</p>	<p>Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben</p>	<p>Órakeret 6 + 2 óra</p>

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja egyénileg és csoportmunkában; • a vizuális nyelv elemeinek értelmezésével és használatával kísérletezik; • az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítségével értelmez; • egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer; • adott cél érdekében egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készít egyénileg vagy csoportmunkában; • pontosan ismeri államcímernk és nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit, színeit 	

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
<p>A tanulás során felmerülő helyzetekben tanítási egységekhez, és egyéb tantárgyi tartalmakhoz a tanulást vagy megértést segítő egyszerű ábra (pl. számegyenes, betűsablon, szókérttya) és eszköz (pl. tabló, makett, társasjáték) készítése, személyes célok érvényesítésével.</p> <p>Kisgyerekeknek szóló könyvborítók, füzetek, hirdetések üzenetének elemzése tanári segítséggel, és a tapasztalatok felhasználása egyszerű tervezési feladatokban (pl. plakát, névtábla, utcatábla, házsámtábla készítése, füzetborító, csomagolópapír, meghívó tervezése</p> <p>Közvetlen környezetében található jelek, jelzések (pl. útjelzés, közlekedési jelzés, piktogram, zenei kotta) gyűjtése,</p>	<p>Taneszköz készítése: társasjáték, tabló készítése</p> <p>Anyák napi meghívó, plakát tervezése pl. víz világnapjára</p>

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

<p>értelmezése tanítói segítséggel és a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. rajzolt közlekedési terepasztal és annak kiegészítése térbeli közlekedési táblákkal).</p> <p>Iskolai életében megjelenő szabályok kapcsán piktogramokat, rajzi jeleket alkot. Véleményt formál társai piktogramterveinek érthetőségével kapcsolatban.</p> <p>Magyar nemzeti szimbólumok gyűjtése (pl. államcímer, nemzeti zászló, Szent Korona, Kossuth-címer, '56-os lyukas zászló) és a szimbolikus elemek felhasználása az alkotó munka során (pl. tárgyalás díszítményeként: huszárcsákó, pártá)</p> <p>Magyar népi díszítőművészet jelkészletének gyűjtése, kísérletezés a szimbólumok értelmezésével (tulipán, nap, madármotívum, kígyó stb.), tanítói segítséggel, egyénileg, vagy csoportban.</p> <p>Fogalmak jel, jelzés, vizuális üzenet, hirdetés, leegyszerűsítés, változat, díszítőmotívum, szimbólum</p>	<p>A gyalogos és kerékpáros közlekedéshez szükséges jelzőtáblák, útburkolati jelek rajzolása.</p> <p>Színek jelentése a közlekedési táblák esetében.</p> <p>Napirend rajzos megjelenítése</p> <p>1848-as dob, huszárcsákó vagy pártá megalkotása tetszőleges technika</p> <p>Népi fafaragás, tulipános láda díszítőmotívumainak elemzése, tulipános ládára festett minta tervezése.</p>
--	---

Témakör neve	Médiahasználat – Valós és virtuális információk	Órakeret 6. óra
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • saját munkákat, képeket, műalkotásokat, mozgóképi részleteket szereplők karaktere, szín-, fényhatás, kompozíció, kifejezőerő szempontjából szövegesen eleméz, összehasonlít; • az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, 	

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

hogyan a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítségével értelmez; <ul style="list-style-type: none">• valós vagy digitális játékélményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél.
--	---

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
 2020

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
<p>Blendi fogkrém reklám megnézéséhez kapcsolódó tapasztalatok, érzések (pl. tetszés, kíváncsiság, félelem) megbeszélése és megjelenítése változatos eszközökkel (pl. rajzolás, festés, bábkészítés, szerepjáték). A megbeszélés eredményeként a valóság és a képzelet megkülönböztetése.</p> <p>Kisgyerekeknek szóló célzottan kommunikációs szándékú mozgóképi megjelenések (pl. tv reklám, gyermekműsor Albert mondja a természet jobban tudja üzenetének elemzése tanári segítséggel, a kommunikációs célt szolgáló legfontosabb eszközök és az elért hatás megfigyelésével (pl. szín, képkivágás, hanghatás, szöveg), és a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. félelmetes-megnyugtató hangok gyűjtése, adott mozgóképi részlet hangulatának érzékeltetése színes kompozícióban).</p> <p>Különböző médiumok (pl. könyv, televízió, film, internet, videojáték) egyszerű példáinak elemzése tanári segítséggel, a valóságos és az elképzelt helyzetek azonosítása céljából</p> <p>Fogalmak információ, mozgókép, könyv, televízió, film, internet</p>	<p>Fogyóvíz manók rajza, Plakáttervezés egészséges fogápoláshoz</p> <p>Természetvédelem, víz körforgása illusztráció készítése</p>

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
 2020

Témakör neve	Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet	Órakeret 6
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	<ul style="list-style-type: none"> • az adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítséggel elemez, a vizuális kifejezőeszközök használatának tudatosítása érdekében; • adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít; • az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez; • időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít; • saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti; • adott álló- vagy mozgóképi megjelenéseket egyéni elképzelés szerint átértelmez. 	

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
<p>Egyszerű mozgóképi részletek (pl. animációs film, reklámfilm) cselekményének elemzése, és a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. időbeli történés képkockáinak rendezése, hang nélkül bemutatott mozgóképi részletek “szinkronizálása”).</p> <p>Egyszerű mozgóképi részletekben (pl. mesefilm, animációs film: Magyar népmesék, Rófusz Ferenc: A légy) hangok és a képek által közvetített érzelmek (pl. öröm, düh, félelem) azonosítása a hatások közös</p>	<p>Reklámfilm, vagy Mekk Elek mesék szinkronizálása</p> <p>A légy</p>

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

<p>megbeszélésével.</p> <p>Fotó- vagy rajzsorozat készítése a mindennapok során tapasztalható időbeli változások szemléltetése érdekében (pl. napirend, naplemente, Luca-búza fejlődése)</p> <p>Mozgásillúziót keltő régi papírajtatók megismerése a tapasztalatok felhasználása önálló alkotó munkában (pl. "pörgetős mozi").</p> <p>Fogalmak animációs film, képkocka, képregény, hanghatás, képsorozat</p>	<p>Napirend, naplemente rajzban</p> <p>Képsorozat készítése pörgetős mozihoz pl. tornagyakorlat pálcikaemberrel</p>
---	---

Témakör neve	Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak	Órakeret 10 óra
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza; • alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, kötöz, fűz, mintáz; • gyűjtött természeti vagy mesterséges formák egyszerűsítésével, vagy a magyar díszítőművészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervez; • adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában; • különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál. 	

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
 2020

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
<p>Egyszerű természeti- és mesterséges formák elemző-értelmező rajzolása</p> <p>A készült rajzok leegyszerűsítésével sor- és terüldísz alkotása (megfigyelés utáni értelmező rajz készítése, részletkiemelés, nagyítás, átíró, redukáló motívumtervezés, sablonalakítás kivágással ismétlés sordísz alkotással, terüldísz alakzatba rendezéssel technika: átrajzolás, színezés, nyomat).</p> <p>Egyszerű tárgy készítése hagyományos kézműves technikák alkalmazásával (pl. fonás, szövés, gyöngyfűzés, képlékenyanyag formázása,</p> <p>Képi inspiráció alapján (pl. természeti jelenségek, állatok, népművészeti motívumok) egyszerű mintaelem tervezése (pl. átrajzolás, rácsháló, indigó alkalmazása) A tervezés érdekében egyszerű rajzok készítése és szöveges magyarázata</p> <p>Elképzelte, mesebeli tárgyak (pl. mindenkit megtáncoltató hangszer, láthatatlanná tevő ékszer, hároméltű jármű) tervezése és létrehozása választott egyszerű anyagokból (pl. papírpép, karton, hurkapálca, textil, gumi).</p> <p>Dramatikus játék céljára újjáb, síkbáb, kellék (pl. varázspálca, "rámás csizma", "kőleves") jelmezelem (pl. kalap, maszk, kötény), díszlet tervezése és elkészítése természetes vagy mesterséges/újra hasznosítható anyagokból (pl. textil, fonal, papír vagy műanyag hulladék, természetben talált anyagok) csoportmunkában is.</p> <p>Gyerekcsoport által ismert mese alapján vár, kastély konstruálása (pl. egyszerű konstruálás papírhengerek összeépítésével, festésével, ajtók,</p>	<p>Rovarok az avarban, Szitakötők, pillangók és virágos növények, falevelek, termések ábrázolása</p> <p>Virágrészletekből mozaikkészítés terüldíszként, asztalterítő tervezése konyhai eszközök képével, vagy gyümölcsökkel</p> <p>papírszövés, papírfonás, karkötő fonása</p> <p>állatok, népművészeti motívumok</p> <p>ékszer, varázserejű sapka, egyszerű hangszer készítése</p> <p>busó álarc, oroszlán álarc készítése</p> <p>Elvarázsolt kastély készítése nyitható ajtókkal, ablakokkal és különös lakókkal</p>

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

ablakok, ajtók kivágásával, rajzolt szereplőkkel való kiegészítéssel) Szemléltetésre ajánlott képanyag: Márkus Géza: Cifra palota, Kecskemét, magyar várak képei. Fogalmak funkció, hagyomány, kézműves technika, díszítés, minta, öltözék	
---	--

Témakör neve	Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk	Órakeret
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	<ul style="list-style-type: none"> • egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzelt szövegesen is bemutatja, magyarázza; • saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza; • képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja; • adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában; • saját kommunikációs célból egyszerű térbeli tájékozódást segítő ábrát készít; • különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál. 	12 + 2 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
A közvetlen környezet elemeinek és épülettípusainak (utca, tér, műemlék,	falusi házakat képlékeny anyagokból, krétával és tollrajzzal egy utcarészlet megjelenítése

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

<p>nevezetes épület) összegyűjtése és életszerű megfigyelése, adott helyszínen vagy emlékezetből, megfigyelési szempontok szerinti megörökítése különböző technikákkal (pl. rajzolás, festés, mintázás, montázs)</p> <p>A közvetlen környezet különböző méretű tereinek (pl. utca, játszótér, buszmegálló, saját szoba, éléskamra, fiók) megfigyelése és leírása különböző szempontok szerint (pl. zajok, szagok, színek, funkciók, rendezettség) és a tapasztalatok felhasználásával a tér áttekintése a tér jellemzőinek, stílusának vagy hangulatának megváltoztatása érdekében, csoportmunkában is. A tervezés érdekében egyszerű rajzok készítése és szöveges magyarázata.</p> <p>A közvetlen környezet épített/tervezett elemeinek és épülettípusainak összegyűjtése (pl. park, iskola, vegyesbolt, templom, víztorny, szemétygyűjtő sziget) és vizuális megjelenítése különböző eszközökkel síkban és térben (pl. rajz, festés, montázs, talált tárgy átalakítás). A gyűjtés segítségével a szűkebb lakóhely választott részletének megépítése egyszerű anyagokból, a tér játékos bemutatása érdekében, csoportmunkában is.</p> <p>Helyi múzeum, kiállítás, helytörténeti gyűjtemény, szobrok, templomoklátogatása.</p>	<p>játszóter, vagy buszmegálló áttekintése színek, formák változtatásával, grafikus elemek alkalmazásával más stílusúra</p> <p>Templom, vagy víztorny hiányos képének (pl. szimmetrikus) tovább rajzolása, esetleg gyűjtött képekhez háttér festése, tér berendezése.</p> <p>helytörténeti múzeum látogatása, helyi kilencornó templom megjelenítése rajzzal.</p>
--	---

A magasabb évfolyamba lépés feltételei 2. évfolyam végén:

Képzelőerő, belső képalkotás fejlődése.

Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése.

Az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével.

A felszerelés önálló rendben tartása.

A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása.

Alkotótevékenység és látványok, műalkotások szemlélése során néhány forma, szín, vonal, térbeli hely és irány, felismerése, használatára.

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

A szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségek felismerése.

Látványok, műalkotások néhány perces szemlézése. Médiumok azonosítása, igény kialakítása a médiahasználat során a tudatosabb választásra, illetve reflektív médiahasználat.

Médiaélmények változásának és médiatapasztalattá alakíthatóságának felismerése.

A médiaszövegek néhány elemi kódjának a (kép, hang, cselekmény) azonosítása, illetve ezzel kapcsolatos egyszerű összefüggések felismerése (pl. médiaszövegek emberek által mesterségesen előállított tartalmak, kreatív kifejező eszközöket használnak, amelyek befolyásolják azok hatását).

A személyes kommunikáció és a közvetett kommunikáció közötti alapvető különbségek felismerése.

Az életkorhoz igazodó internetes tevékenységek gyakorlása és az abban rejlő veszélyek felismerése.

Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
 2020

3. évfolyam

Témakör neve	Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények	Órakeret 18 óra (16+2 óra)
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít; - korábban átélt eseményeket, tapasztalatokat, élményeket különböző vizuális eszközökkel, élményszerűen megjelenít: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít, fotóz és magyarázza azt; - rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít és a képet, tárgyat szövegesen értelmezi; - saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza; - saját munkákat, képeket, műalkotásokat, mozgóképi részleteket szereplők karaktere, szín-, fényhatás, kompozíció, kifejezőerő szempontjából szövegesen eleméz, összehasonlít; - valós vagy digitális játékélményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél; - saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti. - elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza; - saját és mások érzelmeit, hangulatait segítséggel megfogalmazza és egyszerű dramatikussal eszközökkel eljátsza, vizuális eszközökkel megjeleníti; - azonosítja a nonverbális kommunikáció eszközeit: mimika, gesztus, ezzel kapcsolatos tapasztalatait közlési és kifejezési helyzetekben használja; - időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít; 	

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
 2020

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek:
<ul style="list-style-type: none"> - Változatos mesés térben játszódó magyar népmese (pl. Zöld Péter) különleges helyszínének személyes vizuális megjelenítése különböző nézőpontok használatával. (térábrázolási-, emberábrázolási-, kifejező-, komponáló képesség fejlesztése) - Saját kitalált történet elmesélése, a történet inspirálta elképzelt terekről. (térábrázolás- és tér rendezés képességeinek fejlesztése, kifejező képesség fejlesztése) - Tanult mesék, mondák vagy zeneművek valós vagy kitalált szereplőinek (pl. lovag, Mátyás király, molnárlegény, komámasszony) megformálása síkban vagy térben (pl. festmény, kollázs, újrahasznosítható anyagokból báb) - Mesék, gyermekirodalmi alkotások (pl. Magyar népmesék, Vuk) összehasonlítása, feldolgozása. - Korábban megismert és feldolgozott szövegekhez, zeneművekhez (pl. gyermekregény, tananyagrészlet, népdal, mondóka) illusztráció készítése különböző vizuális eszközökkel síkban és térben (pl. rajz, festés) . - Magyar népmesék, népballadák illusztratív megjelenítése jellegzetes magyar népviseleti elemek megfigyeléseinek 	<ul style="list-style-type: none"> - Jellemző szereplők papírból kivágott figuráinak elhelyezése saját alkotott térben (Szemléltetésre ajánlott képanyag: Szinyei Merse Pál: Majális, Csontváry K. T.: Nagy Taormina, magyar népi építészet jellemző példáinak (parasztház stb.) fotói. - Egyszerű anyagok (pl. használt csomagolóanyag, természetben talált termények és termések, talált tárgyak) felhasználásával installáció készítése, díszletszerű tér berendezése a személyes élmények bemutatása, kifejezése céljából, Szemléltetésre ajánlott filmanyag: Kemény Henrik: Vitéz László. - A szereplők illusztratív bemutatása vagy dramatikus feldolgozása érdekében csoportmunkában. - Az olvasott szöveghez és a vetített adaptációhoz kapcsolódó élmények megjelenítése és vizuális feldolgozása különböző eszközökkel (pl. rajz, festés, montázs). - Eszközök:(pl. grafika, festmény, nyomat, fotó). Szemléltetésre ajánlott képanyag: Marc Chagall festményei, Vankóné Dudás Juli hagyományos népi életmódot bemutató festményei

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

<p>felhasználásával</p> <ul style="list-style-type: none"> – Élmények, elképzelt vagy hallott történetek, (pl. álmok, családi események, osztálykirándulás, szüret) megjelenítése különböző vizuális eszközökkel. – Saját és mások munkáinak, képeknek, vizuális alkotások szereplőinek szín-, fényhatás, kompozíció, kifejezőerő szerinti szöveges elemzése, összehasonlítása, a következtetések szöveges megfogalmazásával és megvitatásával (befogadói és szövegalkotási képességek fejlesztése). – Játékelmények játékos vizuális és dramatikus feldolgozása (pl. digitális játék síkbeli vagy térbeli társasjátékká alakítása, szabályrendszerek kidolgozása és átdolgozása) – Saját személyes történetek bemutatása. – Fogalmak ismerete: kompozíció, karakter, hangulat, kollázs, montázs, képregény, lényegkiemelés, gesztus, népviselet, parasztház 	<ul style="list-style-type: none"> – Valós hely, helyszín (pl. nagyszülők nyaralója, a település parkja, tópart, erdő, vegyesbolt, uszoda) megjelenítése különböző vizuális eszközökkel síkban és térben (pl. kollázs, vegyes technika, kréta, nyomat, mintázás, makett).
---	--

Témakör neve:	Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben	Órakeret 12 óra (12+0 óra)
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	<ul style="list-style-type: none"> – a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja egyénileg és csoportmunkában; – az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális 	

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

	közléseket segítséggel értelmez; – egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer; – pontosan ismeri államcímerek és nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit, színeit; – adott cél érdekében egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készít egyénileg vagy csoportmunkában.	
--	--	--

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek::
<ul style="list-style-type: none"> – Egyszerű, mindennapok során használt jelek (pl. közlekedési jelek, útjelzés,), kommunikációs szándékú vizuális közlések (pl. szórólap, óriásplakát, reklámanyag) – Egy valós vagy képzeletbeli tárgy vagy jelenség (pl. bűvös kocka, ünnepkörök, napfogyatkozás, Kis Hableány emberré válása) számára plakát, kivitelezése kép alkalmazásával, a figyelem és érdeklődés felkeltése céljából. – Valós, mindennapi iskolai kommunikációs helyzetek érdekében a legfontosabb kommunikációs célt (pl. figyelem felkeltése, tájékoztatás, felhívás) érvényesítő síkbeli vagy térbeli vizuális megjelenés (pl. plakát, cégér) tervezése egyénileg és csoportmunkában is. – Magyar mesékben, mondákban szereplő uralkodók címereinek, zászlóinak gyűjtése és a gyűjtemény bemutatása tabló, vagy prezentáció formájában. – Fogalmak ismerete: vizuális kommunikáció, befolyásolás, meggyőzés, figyelemfelkeltés, plakát, idő, címer 	<ul style="list-style-type: none"> – Felismerése, megfigyelése, azonosítása és elemzése tanári segítséggel A tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban. – A gyűjtemény rajzos adatainak felhasználása kifejező jellegű képalkotásban.

Témakör neve:	Médiahasználat – Valós és virtuális információk	Órakeret 9 óra (8+1 óra)
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási	– valós vagy digitális játékelményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza:	

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

szakasz végére:	<p>rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél</p> <ul style="list-style-type: none"> – az adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítséggel elemez, a vizuális kifejezőeszközök használatának tudatosítása érdekében; – az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez; – azonosítja a gyerekeknek szóló, vagy fogyasztásra ösztönző, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket 	
------------------------	---	--

Fejlesztési feladatok és ismeretek:	Tevékenységek::
<ul style="list-style-type: none"> – Kisgyerekeknek szóló mozgóképi közlések (pl. tv reklám, gyermekműsor) üzenetei. – A saját médiahasználati szokások (pl. internet, televízió, rádió, mobiltelefon, könyv, videojáték) tanulmányozása különböző szempontok (pl. időtartam, tartalom, gyakoriság, résztvevők) alapján, és azok vizuális szemléltetése (pl. képes napirend, napló). – Fogalmak ismerete: média, reklám, televíziós műsortípus, televíziós sorozat, ismeretterjesztő műsor 	<ul style="list-style-type: none"> – Az üzenetek elemzése (pl. a kommunikációs célt szolgáló legfontosabb eszközök és az elért hatás) tanári segítséggel és a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. félelmetes-megnyugtató hangok gyűjtése, változatok újrajátszása). – A tapasztalatok közös, reflektív megbeszélése, különös tekintettel a biztonságos médiahasználat szabályaira.

Témakör neve:	Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet	Órakeret 9 óra (8+1 óra)
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	<ul style="list-style-type: none"> – képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után önállóan megfogalmazza és indokolja tetszését; – képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja; – időbeli történéseket egyszerű vizuális 	

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

	eszközökkel, segítséggel megjelenít; – saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti;	
--	---	--

Fejlesztési feladatok és ismeretek:	Tevékenységek:
<ul style="list-style-type: none"> – Régi magyar gyerekfilmek ismerete. – Egyszerű mozgóképi részletek megismerése. – Személyes vagy közösségi témához kapcsolódó történetek (pl. problémák az osztályban, legjobb emlékeink) vizuális megjelenítése. – Történet egyetlen vizuális vagy egyéb eleméből kiindulva (pl. képkocka, főszereplő karakterének leírása, regény rövid részlete) – Történetek, mesék, népmesék ábrázolása. – Fogalmak ismerete: nézőpont, cselekmény, főszereplő, mellékszereplő 	<ul style="list-style-type: none"> – pl: Kemény kalap és krumpliorr) karakteres szereplőinek képi megjelenítése, történetiség, részlet ábrázolása, dramatikusan előadása. – A megismert részlet(pl. mesefilm, reklámfilm) hangok és a képek által közvetített érzelmek (pl. öröm, düh, félelem) azonosítása a hatások közös megbeszélésével. – Saját történet kitalálása és vizuális megjelenítése (pl. képregény) a történet időbeliségének érzékeltetése érdekében. – Tevékenység: (pl: Lázár Ervin A hazudós egér; A fába szorult hernyó, Az igazságtevő nyúl) képregényszerű ábrázolása, időrendiség, cselekmény megjelenítésével.

Témakör neve:	Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak	Órakeret 12 óra (12+0 óra)
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	<ul style="list-style-type: none"> – elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szóvegesen megfogalmazza; – saját és társai vizuális munkáit szóvegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza; – alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz; – különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál; – különböző alakzatokat, motívumokat, egyszerű vizuális 	

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

	megjelenéseket látvány alapján, különböző vizuális eszközökkel, viszonylagos pontossággal megjelenít: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít;	
--	--	--

Fejlesztési feladatok és ismeretek:	Tevékenységek:
<ul style="list-style-type: none"> - Eszközként használható egyszerű természeti formák és tárgyak felismerése. - Magyar népi cserépedények megfigyelése, következtetések megfogalmazása a formai jegyek alapján a használati módra (pl. vizes korsó, lábas, fazék, miskakancsó, butella). - Tárgytervezés, tárgyalkotás, vagy meglévő tárgy átalakítása (pl. öltözet kiegészítő, játék) - Lakóhelyük (vagy egy meghatározott magyar tájegység) jellemző, hagyományos díszítőművészetének mintakincsét megismerve. - Csomagolás tervezése, kivitelezése valós vagy képzeletbeli tárgy alapján. - Hulladék anyagokból új funkcióval bíró tárgyak tervezése, kivitelezése valós vagy elképzelt funkció teljesítése érdekében. - Dramatikus játékhoz jelmezek és kellékek készítése. - Magyar népi ünnepkör iskolai bemutatásához (pl. Betlehemezés, Kiszé hajítás stb.) átéléséhez néprajzi dokumentáció (fotó, film) készítése.. - Fogalmak ismerete: tárgytervezés, csomagolás, használati tárgy-dísz tárgy, vizuális ritmus, formai egyszerűsítés, népi cserépedény, hímzsminta 	<ul style="list-style-type: none"> - Az eszközök(pl. régi konyhai eszközök, ritka szerszámok) elemző-értelmező rajza megfigyelés alapján, kiemelés nagyítással. Rajzos használati utasítás készítése a természeti vagy mesterséges forma esetleg humorosnak ható, kitalált használati módjához. - A megfigyelések rögzítése rajzban. - Hagyományos kézműves technikákkal (pl. fonás, hímzés, agyagozás) munkadarab elkészítése. - Saját készítésű díszítő motívum tervezése. - A dolog (pl. mobiltelefon, szemüveg, sütemény, hétmérföldes csizma, élet vize) számára a tárgy legfontosabb sajátosságainak (pl. forma, anyag) megtartásával és vizuális érzékeltetésével. - Tárgyak (pl: flakonokból és egyéb kiegészítő elemekből fantasztikus járművek tervezése, modellezése). - Hitelességre törekvő kellékek, jelmezek készítése csoportmunkában.

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

Témakör neve:	Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk	Órakeret 12 óra (12+0 óra)
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	<ul style="list-style-type: none"> – egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzelt szövegesen is bemutatja, magyarázza; – különböző alakzatokat, motívumokat, egyszerű vizuális megjelenéseket látvány alapján, különböző vizuális eszközökkel, viszonylagos pontossággal megjelenít: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít; – alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz; – adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában – különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál. 	

Fejlesztési feladatok és ismeretek:	Tevékenységek:
<ul style="list-style-type: none"> – Évszakoknak megfelelően természeti formákból való kép- és tárgyalgotás. – Valós vagy képzeletbeli természetes terek (pl. barlang, tisztás, víz alatti világ) különböző épületek (pl. hagyományos parasztház, színház, uszoda, templom, fészer) csoportosítása különböző szempontok szerint (pl. rendeltetés, anyag, méret, elhelyezkedés, kor, díszítmény). – Adott, környezet megjelenítése. – Magyar népi építészet legjellemzőbb sajátosságainak megismerése, makettépítés változatos anyagokból (pl. karton, agyag, természetben talált anyagok) egyéni- és csoportmunkában. – Ismert funkció (pl. lakás, iskola, orvosi rendelő, mozi) saját ötlet alapján elképzelt változatának 	<ul style="list-style-type: none"> – Ősz: őszi terméslények, termésbábok levelekből, tárgyalgotás őszi termésekből (koszorú, füzér); tél: tobozokból karácsonyfa, betlehemi figurák készítése, hóvár, hószobor építése; tavasz: virágtündérek, virágbábok, koszorúk, virágszőnyeg). – A különböző épülettípusok legfontosabb jellemzőinek összehasonlítása és rendezése érdekében. – Módosítás (erdő, vízpart, park) átalakítására, új funkcióval való megtöltésére (pl. fantasztikus kalandpark) terv, makett készítése berendezéssel egyéni vagy csoportmunkában. – Egyszerű „terepasztal” megépítése, csoportmunkában. – Az elkészült makettekből közösen

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

<p>megtervezése, elkészítése makettben.</p> <ul style="list-style-type: none">– Magyar nemzeti jelképpé vált épületek és műalkotások (pl. Országház, debreceni Nagytemplom, Szabadságszobor, Budai vár épületegyüttese stb.) megismerése.– Fogalmak ismerete: építmény, épület, település, nézet: felül-, alul-, oldalnézet, alaprajz, parasztház	<p>településszerkezet (pl. falu, városrész) kialakítása.</p>
--	--

A magasabb évfolyamba lépés feltételei 3. évfolyam végén:

Az alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezése.

Élmény- és emlékkifejezés, illusztráció készítése; síkbáb és egyszerű jelmez készítése; jelek, ábrák készítése; egyszerű tárgyak alkotása.

Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetészerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.

A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.

A szobrászati, festészeti, tárgyművészeti, építészeti területek közötti különbségek további differenciálása (pl. festészen belül: arckép, csendélet, tájkép).

Különböző típusú médiaszövegek felismerése, a médiatartalmak közötti tudatos választás. Kép- és hangrögzítő eszközök használata elemi technikáinak ismerete.

A médiaszövegek előállításával, nyelvi jellemzőivel, használatával kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása, helyes alkalmazása élőszóban.

A média alapvető funkcióinak (tájékoztatás, szórakoztatás, ismeretszerzés) megismerése. A médiaszövegekben megjelenő információk valóságtartalmának felismerése. Az életkorhoz igazodó biztonságos internet- és mobilhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása.

A hálózati kommunikációban való részvétel során fontos és szükséges viselkedési szabályok elsajátítása, alkalmazása.

Életkorhoz igazodó fejlesztő, kreatív internetes tevékenységek megismerése

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
 2020

4. évfolyam

Témakör neve	Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények	Órakeret 8 óra (8+0 óra)
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít; – korábban átélt eseményeket, tapasztalatokat, élményeket különböző vizuális eszközökkel, élményszerűen megjelenít: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít, fotóz és magyarázza azt; – rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest, nyomtat, fotóz, formáz, épít és a képet, tárgyat szövegesen értelmezi; – saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza; – saját munkákat, képeket, műalkotásokat, mozgóképi részleteket szereplők karaktere, szín-, fényhatás, kompozíció, kifejezőerő szempontjából szövegesen elemez, összehasonlítja; – képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után önállóan megfogalmazza és indokolja tetszését; – valós vagy digitális játékélményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél; – saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti. – egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzelést szövegesen is bemutatja, magyarázza; – elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza; – saját és mások érzelmeit, hangulatait segítséggel megfogalmazza és egyszerű dramatikus eszközökkel eljátsza, vizuális eszközökkel megjeleníti; – azonosítja a nonverbális kommunikáció eszközeit: mimika, gesztus, ezzel kapcsolatos tapasztalatait közlési és kifejezési helyzetekben használja; – időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít; 	

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

	– adott álló- vagy mozgóképi megjelenéseket egyéni elképzelés szerint átértelmez.
--	---

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek:
<ul style="list-style-type: none"> – Magyar népmese (pl. Zöld Péter) különleges helyszínének személyes vizuális megjelenítése különböző nézőpontok használatával. – Kitalált történet inspirálta elképzelt terekről, egyszerű anyagok (pl. használt csomagolóanyag, természetben talált termények és termések, talált tárgyak) felhasználásával installáció készítése. – Tanult mesék, mondák vagy zeneművek valós vagy kitalált szereplőinek (pl. lovag, "árgyélus kismadár", Hüvelyk Matyi) megformálása síkban vagy térben. – Mesék, gyermekirodalmi alkotások (pl. Magyar népmesék, Vuk, Pinokkió) és azok filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása. – Korábban megismert és feldolgozott szövegekhez, zeneművekhez (pl. gyermekregény, tananyagrészlet, népdal, mondóka) illusztráció. 	<ul style="list-style-type: none"> – Emberábrázolási-, kifejező-, komponáló képesség fejlesztése. Szemléltetésre ajánlott képanyag: Hyeronimus Bosch: Zenészek pokla, Szinyei Merse Pál: Majális, Csontváry K. T.: Nagy Taormina, magyar népi építészet jellemző példáinak (harangláb, székelykapu stb.) fotói. – Díszletszerű tér berendezése a személyes élmények bemutatása, kifejezése céljából, csoportmunkában is (térábrázolás- és tér rendezés képességeinek fejlesztése, kifejező képesség fejlesztése) Szemléltetésre ajánlott filmanyag: Kemény Henrik: Vitéz László. – Ezek segítségével (pl. festmény, kollázs, papírmasé maszk, újrahasznosítható anyagokból báb), a szereplők illusztratív bemutatása vagy dramatikus feldolgozása érdekében csoportmunkában is (Emberábrázolás, differenciált arc- és kézábrázolás fejlesztése). – Az olvasott szöveghez és a vetített adaptációhoz kapcsolódó élmények megjelenítése és vizuális feldolgozása különböző eszközökkel (pl. rajz, festés, montázs). – Munkadarab készítés különböző vizuális eszközökkel síkban és térben (pl. rajz, festés, fotó, plasztika) a munkák szöveges értelmezésével.

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
 2020

<ul style="list-style-type: none"> – Saját irodalmi és filmes élményekből származó szereplők jellemzőinek, érzelmeinek, karakterének (pl. gesztusok, viselkedés, öltözék, személyes tárgyak) megfigyelése. – Magyar népmesék, népballadák illusztratív megjelenítése jellegzetes magyar népviseleti elemek megfigyeléseinek felhasználásával. – Adott álló- vagy mozgóképi megjelenések egyéni elképzelés szerinti átértelmezése. – Élmények, elképzelt vagy hallott történetek, (pl. álmok, családi események, osztálykirándulás, szüret) részleteinek megjelenítése különböző vizuális eszközökkel (pl. grafika, festmény, nyomat, fotó), és kreatív történetalkotás az elkészült vizuális munkák segítségével (pl. nyitva hagyott történet befejezése, átírása) – Karakteres fekete fehér művészfotók megfigyelése alapján a látott személyre vonatkozó információk, jellemzők megfogalmazása játékos, találgatásra alapuló formában (pl. életkor, foglalkozás, kedvenc étel, fontos tárgy) – Saját és mások munkáinak, 	<ul style="list-style-type: none"> – Megfigyelések feldolgozása különböző játékos (pl. dramatikus, vizuális) feladatokban a karakter és a jellemzők tudatosítása érdekében, és a tapasztalatok közös megbeszélésével. – Értelmezések (pl. festmény: Csók István : Szénagyűjtők, grafika: M. C. Escher Mozaik, emberábrázolást nem tartalmazó részlete, fotó, képregény, társak munkái) egyéni elképzelés szerinti átértelmezése (pl. más napszakban, más évszakban, más helyszínen, más szereplőkkel, más hangulati elemekkel, színátírással). – Szemléltetésre ajánlott képanyag: Marc Chagall festményei, Vankóné Dudás Juli hagyományos népi életmódot bemutató festményei. – Az élmények vizuális megjelenítése (pl. portrérajz, fotómanipuláció, kollázs) a legfontosabb jellemzők (pl. külső-belső tulajdonság, öltözet, attribútum) minél pontosabb bemutatása érdekében. Szemléltetésre ajánlott képanyag: Kunkovács László: Pásztoremberek, Robert Capa fotói.
--	---

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

<p>képeknek, vizuális alkotások szereplőinek szín-, fényhatás, kompozíció, kifejezőerő szerinti szöveges elemzése, összehasonlítása, a következtetések szöveges megfogalmazásával és megvitatásával (befogadói és szövegalkotási képességek fejlesztése).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grafikai felületet gazdagon tartalmazó grafika mintakincsének megfigyelése. - Fogalmak: figurális alkotás, portré, képmező, karakter, hangulat, kollázs, montázs, képregény, fikció, karakter, gesztus, személyiségjegy, színhangulat, népviselet, parasztház, tornác, székelykapu 	<ul style="list-style-type: none"> - A tapasztalatok alapján rajzolt gyűjtemény készítése egyénileg, vagy csoportban. A gyűjtött minták felhasználása saját célú képalkotásban egyénileg vagy csoportmunkában. (pl. Van Gogh tollrajzai, Gyulai Líviusz grafikái)
---	--

Témakör neve:	Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben	Órakeret 6 óra (6+0 óra)
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	<ul style="list-style-type: none"> - a tanulás során szerzett tapasztalatait, saját céljait, gondolatait vizuális megjelenítés segítségével magyarázza, illusztrálja egyénileg és csoportmunkában; - az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítségével értelmez; - egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer; - pontosan ismeri államcímernk és nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit, színeit; - adott cél érdekében egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készít egyénileg vagy csoportmunkában; 	

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

	– saját kommunikációs célból egyszerű térbeli tájékozódást segítő ábrát – alaprajz, térkép – készít.	
--	--	--

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek:
<ul style="list-style-type: none"> – Egyszerű, mindennapok során használt jelek (pl. közlekedési jelek, útjelzés, piktogram, zenei kotta), kommunikációs szándékú vizuális közlések (pl. szórólap, óriásplakát, reklámanyag) felismerése, megfigyelése, azonosítása és elemzése tanári segítséggel. – A környezetünkben észlelhető változások (pl. nyári zápor, olvadás, penészedés), folyamatok (pl. palacsintasütés, építkezés), mozgások (pl. kerékpár, óra) vizuális megfigyelése. – Valós vagy képzeletbeli utazás folyamatának, útvonalának, történéseinek képes és szöveges bemutatása. – Magyar mesékben, mondákban szereplő uralkodók címereinek, zászlóinak gyűjtése és a gyűjtemény bemutatása tabló, vagy prezentáció formájában. – Fogalmak: vizuális kommunikáció, befolyásolás, meggyőzés, figyelemfelkeltés, piktogram, térkép, plakát, idő, címer 	<ul style="list-style-type: none"> – A tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban. – Megfigyelés alapján, értelmezés és a tapasztalatok és információk vizuális megjelenítése (pl. fotósorozat, film, rajzsorozat, folyamatábra) a változás vagy folyamat időbeliségének hangsúlyozásával, csoportmunkában is. – (pl. Rumini térképe, Ph. Fogg úr 80 napos útinaplója, egy sarkkutató forgatókönyve, útifilm az osztálykirándulásról), különböző cél (pl. tájékoztatás, dokumentálás, szórakoztatás) hangsúlyozásával. – A gyűjtemény rajzos adatainak felhasználása kifejező jellegű képalkotásban.

Témakör neve:	Médiahasználat – Valós és virtuális információk	Órakeret 4 óra (4+1 óra)
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	<ul style="list-style-type: none"> – képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja; – valós vagy digitális játékelményeit 	

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

	<p>vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, nyomtat, eljátszik, elmesél;</p> <ul style="list-style-type: none"> – a vizuális nyelv elemeinek értelmezésével és használatával kísérletezik; – az adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítséggel elemez, a vizuális kifejezőeszközök használatának tudatosítása érdekében; – az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez; – azonosítja a gyerekeknek szóló, vagy fogyasztásra ösztönző, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket; – adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít; – adott álló- vagy mozgóképi megjelenéseket egyéni elképzelés szerint átértelmez. 	
--	---	--

Fejlesztési feladatok és ismeretek:	Tevékenységek:
<ul style="list-style-type: none"> – Fogyasztásra ösztönző különböző reklámanyagok (pl. szórólap, óriásplakát, reklámújság, tv reklám) elemzése. – A saját médiahasználati szokások (pl. internet, televízió, rádió, mobiltelefon, könyv, videojáték) tanulmányozása. – Fogalmak: média, reklám, televíziós műsортípus, televíziós sorozat, ismeretterjesztő műsor 	<ul style="list-style-type: none"> – Elemzéssel éstanári segítséggel és a vizuális megjelenés áttervezése játékos feladatokban (pl. kommunikációs hatást erősítő vagy módosító céllal). – Különböző szempontok (pl. időtartam, tartalom, gyakoriság, résztvevők) alapján, azok vizuális szemléltetése (pl. képes napirend, napló, fotósorozat). A tapasztalatok közös, reflektív megbeszélése, különös tekintettel a biztonságos médiahasználat szabályaira.

Témakör neve:	Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet	Órakeret 4 óra (4+1 óra)
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	<ul style="list-style-type: none"> – saját munkákat, képeket, műalkotásokat, mozgóképi részleteket szereplők karaktere, szín-, fényhatás, kompozíció, kifejezőerő szempontjából 	

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

	<p>szövegesen elemez, összehasonlít;</p> <ul style="list-style-type: none"> – képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után önállóan megfogalmazza és indokolja tetszésítéletét; – képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja; – az adott életkornak megfelelő rövid mozgóképi közléseket segítséggel elemez, a vizuális kifejezőeszközök használatának tudatosítása érdekében; – időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít; – saját történetet alkot, és azt vizuális eszközökkel is tetszőlegesen megjeleníti; – adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít. 	
--	--	--

Fejlesztési feladatok és ismeretek:	Tevékenységek:
<ul style="list-style-type: none"> – – Egyszerű mozgóképi részletekben (pl. mesefilm, reklámfilm) hangok és a képek által közvetített érzelmek (pl. öröm, düh, félelem)megfigyelése. – Optikai különlegességek, lehetetlenségek (pl. „Nagyobb vagyok, mint egy fa”, „Elvesztettem a fejemet”) létrehozása egyszerű digitális technikával (pl. fotó, film). – Személyes vagy közösségi témához kapcsolódó történetek (pl. problémák az osztályban, legjobb emlékeink) vizuális megjelenítése egyszerű digitális eszközökkel (pl. fotósorozat, slideshow) az üzenet egyértelmű közvetítése érdekében csoportmunkában. – Történetek, mesék, népmesék megfigyelése. – Fogalmak: nézőpont, cselekmény, főszereplő, mellékszereplő, fényhatás, megvilágítás 	<ul style="list-style-type: none"> – – Érzelmek megfigyelése azonosítása a hatások közös megbeszélésével. – A tapasztalatok szóbeli megbeszélésével, csoportmunkában – (pl: Lázár Ervin A hazudós egér; A fába szorult hernyó, Az igazságtevő nyúl) képregényszerű ábrázolása, időrendiség, cselekmény megjelenítésével, különböző nézőpontokból való ábrázolással, kiemeléssel.

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

Témakör neve:	Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak	Órakeret 6 óra (6+0 óra)
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	<ul style="list-style-type: none"> – elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábot, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza; – saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza; – alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz; – adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában; – különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál; – különböző alakzatokat, motívumokat, egyszerű vizuális megjelenéseket látvány alapján, különböző vizuális eszközökkel, viszonylagos pontossággal megjelenít: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít; – gyűjtött természeti vagy mesterséges formák egyszerűsítésével, vagy a magyar díszítőművészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervez. 	

Fejlesztési feladatok és ismeretek:	Tevékenységek:
<ul style="list-style-type: none"> – Magyar népi cserépedények megfigyelése, következtetések megfogalmazása a formai jegyek alapján a használati módra (pl. vizes korsó, lábas, fazék, miskakancsó, butella). – Korong nélkül készülő, adott funkcióra alkalmas egyszerű agyagedény készítése az alkalmazott technikából adódó önálló tervezés alapján (pl. homokedény, könyökedény, papírhenger oldalához csigákból épített, kész edény üregébe 	<ul style="list-style-type: none"> – A megfigyelések rögzítése rajzban. A rajzok kreatív továbbalakítása szabad képalkotásban (Pl. miskakancsó megfigyelés utáni rajza alapján “miskakancsó családjának” megjelenítése).

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

<p>préselve).</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tárgytervezés, tárgyalakítás, vagy meglévő tárgy átalakítása (pl. öltözet kiegészítő, játék). – Lakóhelyük (vagy egy meghatározott magyar tájegység) jellemző, hagyományos díszítőművészetének mintakincsét megismerése. – Hulladékanyagokból új funkcióval bíró tárgyak tervezése, kivitelezése valós vagy elképzelt funkció teljesítése érdekében (pl: flakonokból és egyéb kiegészítő elemekből fantasztikus járművek tervezése, modellezése) – Dramatikus játékhoz jelmezek és kellékek készítése önállóan vagy csoportmunkában. – Magyar népi ünnepkör iskolai bemutatásához (pl. Betlehemezés, Csillagjárás, Kiszze hajtás stb.) átéléséhez néprajzi dokumentáció (fotó, film) készítése. – Fogalmak: tárgytervezés, csomagolás, használati tárgy-dísz tárgy, vizuális ritmus, formai egyszerűsítés, népi cserépedény, hímzsminta 	<ul style="list-style-type: none"> – Hagyományos kézműves technikák alkalmazása (pl. nemezelés, hímzés, batikolás, agyagozás). – Saját készítésű agyagtárgy díszítő motívumának tervezése. A kivitelezés technikai lehetőségeinek megismerése után a formához, funkcióhoz leginkább alkalmas díszítmény kiválasztása és kivitelezése. – Különböző anyagok szakszerű összeépítése (pl. ragasztás, kötözés, varrás, dróttal). – Hitelességre törekvő kellékek, jelmezek készítése csoportmunkában.
--	--

Témakör neve:	Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk	Órakeret 6 óra (6+0 óra)
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	<ul style="list-style-type: none"> – egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzelt szövegesen is bemutatja, magyarázza; – elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábot, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit 	

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

	<p>szövegesen megfogalmazza;</p> <ul style="list-style-type: none"> – képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után adott szempontok szerint következtetést fogalmaz meg, megállapításait társaival is megvitatja; – különböző alakzatokat, motívumokat, egyszerű vizuális megjelenéseket látvány alapján, különböző vizuális eszközökkel, viszonylagos pontossággal megjelenít: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít; – alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz; – adott cél érdekében alkalmazza a térbeli formaalkotás különböző technikáit egyénileg és csoportmunkában; – saját kommunikációs célból egyszerű térbeli tájékozódást segítő ábrát – alaprajz, térkép – készít; – különböző egyszerű anyagokkal kísérletezik, szabadon épít, saját célok érdekében konstruál. 	
--	--	--

Fejlesztési feladatok és ismeretek:	Tevékenységek:
<ul style="list-style-type: none"> – Évszakoknak megfelelően természeti formákból való kép- és tárgyalakítás. – Valós vagy képzeletbeli természetes terek (pl. barlang, tisztás, víz alatti világ) különböző épületek (pl. hagyományos parasztház, színház, uszoda, templom, fészer) csoportosítása különböző szempontok szerint (pl. rendeltetés, anyag, méret, elhelyezkedés, kor, díszítmény). – Példák gyűjtése és elemzése tanári segítséggel eltérő érzelmi hatást kiváltó (pl. hétköznapi, ünnepélyes, titokzatos, rideg, félelmetes, vidám) épített terekről (pl. templom, iroda, park, szoba, lift, zuhanyfülke, labirintus). – Adott, környezet (erdő, vízpart, park) átalakítására, új funkcióval való megtöltésre. 	<ul style="list-style-type: none"> – – A különböző épülettípusok legfontosabb jellemzőinek összehasonlítása és rendezése. – A tapasztalatok beépítése a személyes élményeket és történeteket bemutató alkotó feladatokba. – A (pl. fantasztikus kalandpark) terv, makett készítése berendezéssel egyéni vagy csoportmunkában. – Makettépítés változatos anyagokból

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

<ul style="list-style-type: none"> – Magyar népi építészet legjellemzőbb sajátosságainak megismerése – Ismert funkció (pl. lakás, iskola, orvosi rendelő, mozi) saját ötlet alapján elképzelt változatának megtervezése, elkészítése makettben. – Kiállítás, múzeum, helytörténeti gyűjtemény, tájház felkeresése során vázlatrajzok készítése a hagyományos magyar népi élet belső tereiről, berendezési tárgyairól. – Magyarország építészetének megismerése érdekében adott funkciójú épületek (hidak, tornyok, kastélyok stb.) képeinek gyűjtése. – Fogalmak: építmény, épület, település, nézet: felül-, alul-, oldalnézet, alaprajz 	<p>(pl. karton, agyag, természetben talált anyagok) egyéni- és csoportmunkában.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Az elkészült makettekkel közösen településszerkezet (pl. falu, városrész) kialakítása, egyszerű „terepasztal” megépítése, csoportmunkában. – A konkrét kiállítás élményéhez köthető tárgyalgatás. – A képi információk felhasználása sík- vagy térbeli alkotásban, egyénileg vagy csoportmunkában (pl. legtöbb terhet elbíró híd építése csoportban, adott távolságú „szakadék” fölé két a/3-as műszaki rajzlapból, a legmagasabb torony felépítése egy rajzlapból, kifejező képalkotás valós magyar építmény témájában).
--	---

A magasabb évfolyamba lépés feltételei 4. évfolyam végén:

Az alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezése.

Élmény- és emlékkifejezés, illusztráció készítése; síkbáb és egyszerű jelmez készítése; jelek, ábrák készítése; egyszerű tárgyak alkotása.

Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.

A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.

A szobrászati, festészeti, tárgyművészeti, építészeti területek közötti különbségek további differenciálása (pl. festészetben belül: arckép, csendélet, tájkép). Látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően.

Különböző típusú médiaszövegek felismerése, a médiatartalmak közötti tudatos választás. A médiaszövegekhez használt egyszerű kódok, kreatív kifejezőeszközök és azok érzelmi hatásának felismerése.

Kép- és hangrögzítő eszközök használata elemi technikáinak ismerete.

Az elsajátított kifejezőeszközök segítségével saját gondolatok, érzések megfogalmazása, rövid, egyszerű történet megformálása.

Sarkadi Általános Iskola
Pedagógiai program - Helyi tanterv
2020

A médiaszövegek előállításával, nyelvi jellemzőivel, használatával kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása, helyes alkalmazása élszóban. A média alapvető funkcióinak (tájékoztatás, szórakoztatás, ismeretszerzés) megismerése. A médiaszövegekben megjelenő információk valóságtartalmának felismerése.

Az életkorhoz igazodó biztonságos internet- és mobilhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása. A hálózati kommunikációban való részvétel során fontos és szükséges viselkedési szabályok elsajátítása, alkalmazása.

Életkorhoz igazodó fejlesztő, kreatív internetes tevékenységek megismerése.

4.A Vizuális kultúra tantárgy értékelésének formái, szempontjai

A tanulók az első évfolyam végén szöveges értékelést kapnak. A 2.-3.-4. évfolyam végén osztályzattal minősítjük munkájukat.

A tanulói teljesítmények értékelésében iskolánkban a hagyományos, 5 fokozatú osztályzat skálát alkalmazzuk.

Az egységes értékelés kialakítása végett megegyeztünk abban, hogy az egyes feladatlapos dolgozatoknál elért pontszámokat a következő **százalékos kulcs alapján váltjuk át osztályzatokká:**

nem felelt meg	0 % -34%
gyengén felelt meg	35% - 50%
megfelelt	51% - 75%
jól megfelelt	76% - 90%
kiválóan megfelelt	91% - 100%

A készségi tárgyak értékelésénél kiemelten vesszük figyelembe a gyermek önmagához mért fejlődését.

A félévi és év végi minősítés – osztályozás nem mechanikus művelet. A záró osztályzat tükrözi a tanuló évközi szereplését. Értékeli az igyekezetét, a teljesítmény változásának irányát.

Az iskolánkban a tanulói teljesítmények objektív értékelését tartjuk alapvetőnek, de fontosnak tartjuk a tanulók tudásbeli fejlődéséről alkotott tanítói, tanári vélemény osztályzatban való kifejezésre juttatását is.

Az értékelés információt ad a gyerekeknek, szülőnek az előrehaladásról, és lehetővé teszi a fejlődés mértékéhez szükséges egyéni korrekciókat.